KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 26 februari 1998 door de Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquicultuursector", heeft op 17 maart 1998 het volgende advies gegeven :

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit beoogt in hoofdzaak de voorwaarden vast te stellen waaronder financiële tegemoetkomingen verleend kunnen worden aan initiatieven in de visserij- en aquicultuursector.

Meer bepaald wordt voorzien in mogelijkheden tot verlening van steun :

- aan reders en viskwekers die zich voor het eerst installeren (artikel 3) of die nog geen twee jaar gevestigd zijn (artikel 4);

- aan reders en viskwekers die een investering doen (artikel 6);

- aan reders en viskwekers die financiële moeilijkheden ondervinden ten gevolge van een natuurramp of een andere buitengewone gebeurtenis (artikel 8);

- aan ondernemingen van reders of viskwekers die opgericht zijn in de vorm van een coöperatieve vennootschap (artikel 10).

De financiële tegemoetkoming kan bestaan in een rentetoelage van maximaal 3 % of 5 %, of een gelijkwaardige kapitaalpremie, alsmede in de waarborg verleend door het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquicultuursector (FIVA).

Het ontwerp bevat ten slotte bepalingen i.v.m. het toezicht op de naleving van de bepalingen van het ontworpen besluit (artikelen 12 tot 14), en i.v.m. de cumulatie van een in het ontwerp bedoelde tegemoetkoming met andere steunmaatregelen (artikel 15).

Het ontworpen besluit heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1997.

RECHTSGROND

Luidens artikel 5 van het decreet van 13 mei 1997 houdende oprichting van een Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquicultuursector wordt het FIVA gemachtigd kapitaal, rente of andere financiële tegemoetkomingen te verlenen aan verrichtingen zoals omschreven in artikel 4 van het decreet. Artikel 6 van het decreet houdt een machtiging in aan het FIVA om een waarborg te verlenen voor bepaalde leningen, onder de door de Vlaamse regering te bepalen voorwaarden. Artikel 7 bepaalt dat kredietorganisaties, leasingmaatschappijen en organismen die financiële middelen ter beschikking stellen, een erkenning behoeven, onder de door de Vlaamse regering te bepalen voorwaarden.

Behoudens wat de in artikel 6 bedoelde waarborg betreft, bevat het decreet geen uitdrukkelijke opdracht aan de Vlaamse regering om de voorwaarden vast te stellen voor de toekenning van de in het decreet bedoelde tegemoetkomingen. Niettemin kan aangenomen worden dat de

Vlaamse regering, op grond van haar algemene bevoegdheid om de nodige maatregelen te nemen ter uitvoering van de decreten (artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen), die voorwaarden wel degelijk kan vaststellen.

Onder voorbehoud van de opmerkingen bij de artikelen 12 en 13, vindt het ontwerp bijgevolg een voldoende rechtsgrond in de artikelen 5, 6 en 7 van het genoemde decreet van 13 mei 1997.

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Met een brief van 11 februari 1998 heeft de Europese Commissie, wat de artikelen 3 en 4 van het ontwerp betreft, "besloten om, rekening houdend met de verbintenis van de Belgische autoriteiten om toekenning van de daar bedoelde steun aan viskwekers en reders van meer dan 40 jaar te beperken tot een overgangsperiode van twee jaar, geen bezwaar te maken in het kader van de artikelen 92 en volgende EG-Verdrag".

Die beperking tot een overgangsperiode van twee jaar blijkt niet uit de tekst van het ontwerp. Om in overeenstemming te zijn met de beslissing van de Europese Commissie, zou die beperking uitdrukkelijk in het ontwerp zelf opgenomen moeten worden.

2. Het ontwerp zou aangepast moeten worden op het vlak van het woordgebruik.

2.1. Ter aanwijzing, in het algemeen, van de in het ontwerp bedoelde financiële tegemoetkomingen, heeft het ontwerp het over "maatregelen" (artikelen 3, eerste lid, 4, eerste lid, 5, eerste lid, 6, eerste lid, 7, eerste lid, en 9), "tegemoetkoming" (artikelen 5 , eerste lid, 7, eerste lid, 9 en 11), "steunverlening" (artikel 8, eerste lid), "tussenkomst" (artikel 8, eerste lid, 2˚) en "steun" (artikelen 3, tweede lid, 4, eerste lid, 6, tweede lid, 10, eerste lid, en 11, eerste lid).

Het zou beter zijn om telkens de in de artikelen 5 en 8 van het decreet voorkomende term te gebruiken, met name "(financiële) tegemoetkoming".

2.2. Men gebruike voorts het woord "rentetoelage" in plaats van "rentetoeslag" (artikelen 3, eerste lid, 1˚, en tweede lid; 4, eerste lid, 1˚, en tweede lid; 6, eerste lid, 1˚, en tweede lid; 8, eerste lid, 1˚, en tweede lid; 10, eerste lid, 1˚, en tweede lid).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. De verwijzingen naar de onderscheiden akten in het eerste tot vierde en het zesde tot negende lid van de aanhef zijn overbodig, aangezien de erin bedoelde wetten en

decreten geen rechtsgrond bieden voor het ontwerp, de erin genoemde besluiten door het ontworpen besluit niet gewijzigd worden, en die akten als zodanig evenmin bijdragen tot meer duidelijkheid.

Die verwijzingen moeten bijgevolg weggelaten worden.

2. In het vijfde lid van de aanhef verwijze men inzonderheid naar de artikelen 5, 6 en 7 van het decreet van 13 mei 1997.

Artikel 1

1. De begrippen "natuurlijke persoon, reder of viskweker in hoofdberoep" en "rechtspersoon, reder of viskweker in hoofdberoep" (punten 3 en 4) komen verder in het ontwerp als zodanig niet meer voor, zodat de definities van die begrippen overbodig zijn.

In de mate echter dat die definities vereisten en voorwaarden vaststellen, kunnen ze als reglementaire bepalingen ondergebracht worden in afzonderlijke artikelen.

Deze opmerking geldt mutatis mutandis eveneens voor punt 5, dat eventueel verwerkt zou kunnen worden in artikel 10 van het ontwerp.

De hiernavolgende opmerkingen met betrekking tot artikel 1, punten 4 en 5, worden dan ook gemaakt onder voorbehoud van dergelijke herschikking van de bepalingen van het ontwerp.

2.1. Luidens de inleidende zin van punt 4, eerste lid, moeten de statuten van de rechtspersoon de uitbating van een visserijbedrijf of een viskweekbedrijf en hoofdzakelijk de verhandeling van de door het bedrijf voortgebrachte producten tot voorwerp hebben.

Het zijn uiteraard niet de statuten zelf die een bepaalde activiteit kunnen uitoefenen. Men schrijve derhalve : "... : de rechtspersoon waarvan het maatschappelijk doel bestaat in de uitbating van een visserijbedrijf of een viskweekbedrijf en die hoofdzakelijk de door het bedrijf voortgebrachte producten verhandelt ...".

2.2. In punt 4, eerste lid, d, schrijve men, in fine : "... uit die activiteiten halen; die zaakvoerder, bestuurder of afgevaardigde bestuurder wordt hierna de «werkende vennoot-bedrijfsleider» genoemd;".

2.3. In punt 4, tweede lid, vervange men de woorden "werkende vennoten" door "werkende vennoten-bedrijfsleiders".

3. In punt 5, eerste lid, c), is niet duidelijk wat de precieze draagwijdte is van de woorden "overdreven eisen".

Volgens de gemachtigde ambtenaar moet de coöperatie "open" zijn, zodat met de woorden "overdreven eisen" bedoeld wordt "dat men reders of viskwekers (doelgroep van de regelgeving) niet uit speculatieve overwegingen mag weigeren als lid van de coöperatie".

Om die doelstelling te verwoorden, redigere men punt 5, eerste lid, c), beter als volgt :

"c) de vennootschap mag de toetreding of de uitsluiting van vennoten slechts weigeren, onderscheidenlijk uitspreken, als de betrokkenen niet of niet langer aan de algemene toelatingsvoorwaarden voldoen of daden verrichten die met de belangen van de vennootschap strijdig zijn" (1).

Artikel 2

Aangezien de in het eerste lid gestelde voorwaarde bedoeld is om de in het ontworpen besluit omschreven voordelen te kunnen genieten, redigere men het eerste lid duidelijkheidshalve als volgt :

---

(1) Men vergelijke met artikel 1, § 2, 1°, van het koninklijk besluit van 8 januari 1962 tot vaststelling van de voorwaarden tot erkenning van de nationale groeperingen van coöperatieve vennootschappen en van de coöperatieve vennootschappen.

"Om voor een financiële tegemoetkoming in aanmerking te komen, moet de natuurlijke persoon, reder of viskweker of de werkende vennoot-bedrijfsleider van een rechtspersoon, reder of viskweker, over een voldoende vakbekwaamheid beschikken, ... (verder zoals in de tekst van het ontwerp)".

Hoofdstuk II

In het opschrift vervange men de woorden "steun aan de installatie" door "tegemoetkomingen bij de eerste vestiging". Zulks sluit beter aan bij de terminologie van verordening (EG) nr. 950/97 van de Raad van 20 mei 1997 betreffende de verbetering van de doeltreffendheid van de landbouwstructuur (zie artikel 10, lid 1, van de verordening).

Dezelfde opmerking geldt mutatis mutandis voor artikel 3, eerste lid.

Artikel 3

1. De inleidende zin van artikel 2 bepaalt dat de reder of viskweker, natuurlijke of rechtspersoon, over een "voldoende vakbekwaamheid" moet beschikken.

De inleidende zin van artikel 3, eerste lid, bepaalt dat de natuurlijke persoon en de werkende vennoot-bedrijfsleider, op het tijdstip waarop de rechtspersoon werd opgericht, het bewijs moeten aanbrengen van een "minimale beroepsbekwaamheid" om voor een eerste vestiging steunmaatregelen te kunnen genieten.

Het gebruik van twee onderscheiden termen ("vakbekwaamheid", "beroepsbekwaamheid"), voor begrippen die in wezen gelijk zijn, kan tot verwarring aanleiding geven. Het zou beter zijn om, overigens zoals in verordening (EG) nr. 950/97 (1), ook in artikel 3 telkens de term "vakbekwaamheid" te gebruiken.

Dezelfde opmerking geldt voor artikel 6 van het ontwerp.

2. In de inleidende zin van het eerste lid is sprake van de rechtspersoon "bedoeld in artikel 1" en van de reder of viskweker "in de zin van artikel 1".

In zoverre de bedoelde begrippen gedefinieerd worden in artikel 1, is het niet nodig om uitdrukkelijk naar dat artikel te verwijzen.

In zoverre het de bedoeling zou zijn in artikel 3 te verwijzen naar bepaalde voorwaarden waaraan rechtspersonen, reders of viskwekers moeten voldoen, zou verwezen moeten worden naar de artikelen waarin die voorwaarden bepaald zullen worden (zie opmerking 1 bij artikel 1).

Deze opmerking geldt eveneens voor artikel 6.

---

(1) Zie o.m. artikel 5, leden 1, b, en 6, en artikel 10, leden 1, c, en 3, c, en artikel 11 van de genoemde verordening.

3. Het is niet duidelijk wat er moet verstaan worden onder "het voormelde besluit van de Vlaamse regering van ...", in artikel 3, 1°. Het komt de Raad van State voor dat dit zinsdeel eenvoudig weggelaten moet worden.

Die opmerking geldt eveneens voor de artikelen 4, eerste lid, 1°, 6, eerste lid, 1°, 8, eerste lid, 2°, en 10, eerste lid, 1°.

4. Luidens het tweede lid stelt de Vlaamse minister bevoegd voor Landbouw "eventueel de in aanmerking te nemen minimum- en maximumbedragen vast".

De gemachtigde ambtenaar heeft verduidelijkt dat met de minimumbedragen bedoeld wordt "de minimumomvang aan investeringen/kredietverstrekking die een dossier moet hebben om voor steun in aanmerking te komen (voor te kleine dossiers wegen de administratiekosten niet op tegen de mogelijke subsidie)", en met de maximumbedragen "de vigerende plafonds vanwege de Europese Unie (bv. in functie van de tonnenmaat van het vaartuig)".

Die precisering zou uit de tekst van het ontwerp moeten blijken.

Deze opmerking geldt ook voor de artikelen 4, tweede lid, 8, tweede lid, en mutatis mutandis voor de artikelen 6, tweede lid, en 10, tweede lid.

Artikel 5

1. In het eerste lid is sprake van een aanvraag tot het verkrijgen van o.m. een "lening bij een door het FIVA erkende kredietinstelling".

Gelet op het bepaalde in de artikelen 6 en 7 van het decreet van 13 mei 1997, is allicht de waarborg bedoeld die het FIVA kan verlenen voor een lening bij een erkende kredietinstelling.

2. Nog volgens het eerste lid dient de aanvraag tot het verkrijgen van de financiële tegemoetkoming vergezeld te zijn "van een informatiefiche van het bedrijf tot opstellen van een bedrijfsplan op basis van een begroting van het arbeidsinkomen van de werkende vennoten-bedrijfsleiders".

Volgens de gemachtigde ambtenaar zal het bedrijfsplan opgesteld worden door de ingenieur in buitendienst van de administratie Land- en Tuinbouw van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De begroting van het arbeidsinkomen van de werkende vennoten-bedrijfsleiders is een prognose die gemaakt wordt "op basis van kosten en lasten, exclusief eigen arbeid van de werkende vennoten-bedrijfsleiders".

3. Gelet op wat voorafgaat, kan overwogen worden het eerste en het tweede lid te vervangen door de volgende tekst :

"De reder of de viskweker die een financiële tegemoetkoming bedoeld in artikel 3 of artikel 4 wenst te verkrijgen, dient daartoe een aanvraag in.

De aanvraag moet vergezeld zijn van een informatie-fiche van het bedrijf en van een begroting van het arbeidsinkomen van de werkende vennoten-bedrijfsleiders. De Vlaamse minister bevoegd voor Landbouw stelt de wijze vast waarop de begroting van het arbeidsinkomen wordt opgemaakt.

Op basis van de informatiefiche en van de begroting wordt een bedrijfsplan opgesteld door de door de Vlaamse minister aangewezen ambtenaar, op de wijze door de Vlaamse minister bepaald.".

Het zou uiteraard nog beter zijn indien de opdracht aan de Vlaamse minister vervangen zou worden door een precisering, in de tekst zelf van het ontwerp, van de wijze waarop de begroting van het arbeidsinkomen en het bedrijfs-plan worden opgesteld, alsmede van de aanwijzing van de bedoelde ambtenaar.

4. Uit artikel 5 blijkt niet waarvoor het bedrijfsplan moet dienen. Het ontwerp zou op dit punt aangevuld moeten worden.

5. De hiervóór gemaakte opmerkingen gelden, mutatis mutandis, eveneens voor de artikelen 7 en 11.

Hoofdstuk IV

In het opschrift schrappe men het woord "regionale".

Deze opmerking geldt ook voor de inleidende zin van artikel 8, eerste lid.

Hoofdstuk V

Men schrijve het opschrift als volgt :

"Financiële tegemoetkomingen voor visserij- of aquicultuur-coöperaties".

Artikel 10

1. In de inleidende zin van het eerste lid schrijve men "visserij- of aquicultuurcoöperatie" in plaats van "visserijcoöperatie".

2. Uit het opschrift van hoofdstuk V, zoals het in het ontwerp geformuleerd is, blijkt dat de financiële tegemoet-koming voor een visserij- of aquicultuurcoöperatie moet dienen ter bevordering van de verwerking, de afzet of de dienstverlening. In artikel 10 worden echter geen voor-waarden vastgesteld die deze bedoeling concretiseren.

Artikel 10 zou op dit punt aangevuld moeten worden.

Voorts dienen ook de voorwaarden vermeld in artikel 1, 5., in artikel 10 verwerkt te worden (zie opmerking 1 bij artikel 1).

Artikel 11

Volgens de gemachtigde ambtenaar wordt in het eerste lid met het woord "bedrijf" bedoeld "de visserij- en/of aquicultuurcoöperatie".

Het zou duidelijker zijn de woorden "het bedrijf" dan ook te vervangen door "de coöperatie".

Artikel 12

De toekenning van een opsporingsbevoegdheid aan ambtenaren behoort principieel tot de bevoegdheid van de decreetgever. In het meergenoemde decreet van 13 mei 1997 wordt geen bevoegdheid terzake gedelegeerd aan de Vlaamse regering. Dit artikel moet bijgevolg geschrapt worden.

Artikel 13

Uit de artikelen 50, § 2, derde lid, en 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten volgt dat het de gemeenschappen en de gewesten niet toekomt inzake de controle op het gebruik van subsidies een regeling vast te stellen die zou afwijken van die welke is vastgesteld in de artikelen 55 tot 58 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991. De gemeenschappen en de gewesten kunnen nochtans specifieke regels vaststellen, die de regeling vervat in de wetten op de rijkscomptabiliteit strenger maken.

Bij gebreke van uitdrukkelijke machtiging door de decreetgever, staat het echter niet aan de Vlaamse regering om zulke regels vast te stellen.

Artikel 13 dient derhalve eveneens geschrapt te worden.

Artikel 15

Volgens de gemachtigde ambtenaar is het niet de bedoeling de verwijzing naar verordening (EG) nr. 3699/93 van de Raad van 23 december 1993 tot vaststelling van de criteria en voorwaarden voor de structurele bijstand van de Gemeenschap in de sector visserij, aquicultuur en verwerking van afzet van de productie ervan, te clicheren op het ogenblik dat het ontworpen besluit genomen zal worden.

Men schrappe bijgevolg elke verwijzing naar wijzigende verordeningen. Met de reeds aangebrachte wijzigingen én met eventueel latere wijzigingen zal dan automatisch rekening gehouden moeten worden.

Artikel 16

Men redigere dit artikel als volgt :

"Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1997.".

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	P. LEMMENS, L. HELLIN,	staatsraden,
	A. ALEN, H. COUSY,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. VAN NIEUWENHOVE, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

F. LIEVENS W. DEROOVER